

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primu[m] e[st] p[ro]batissimi testi[m]onij certitudo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

fuerat Luc. j. q. spūscō replebif ex vtero
 mris sue. **S**cōda est rō special' iocūditat'
 q' oris eius deditur' est special' gaudio.
 Luc. j. Multā natiuitate ei' gaudebūt.
Tertia est rō mysterial' dignitatis. p'p'
 vlez mysteriū siue sacrizq' vlez ipe iōānes
 etiā anteq' nat' dñm p'p'haui. Aug. lib. l.
 omel. lxxv. Deniq' q' in magno sacro na
 tus est iōānes ipius soli' iuste ecclia nata
 le die celebrat. Idē ser. rj. de natiuitate iō/
 annis baptiste. Recordemur p'iarcbas:
 recolan' p'phetas: nati sunt vt hoies: eta
 tis accessu impleti sūt spūscō: chīm p'phe
 tauerūt: nati sunt igit' vt postea p'phetaret
 iōānes aut dñm chīm ipa natiuitate sua
 p'phetauit: que' p'ceptū ex vtero saluatur.
 Hec ille. Qm aut' btūs iōānes ex vtero
 mris sue fuit dei grā plen'. Idē ser. bñ vi
 ctū est q' iōānes est nomē ei'. iōānes em
 interpret' grā, siue in q' est grā. Notandū ē
 em fm Tho. in. ij. p. q. xxxvij. ar. ij. q' no
 mina q' iponunt aliq' dñm' / sp' signāt
 aliq' gratiū dñm' eis diuinit' dātū: sic
 Sā. xvij. dicitū ē abrae. Appellaber' abra
 am q' pat' multaz gentiū p'statu te. Et
 Mar. xvij. dicitū est petro: Tu es petr' et
 sup hāc petrā edificabo eccliaz meā. Hec
 ille. Hoc itaq' nomē iōānes qd' a dño ipo
 sitū est r' ab angelo reuelatū / a parētibus
 p' mirabil' p'mulgatū. Euidenter signat
 specialē grē plenitudinē ipi iōāni a dño cō
 cessam. Sūt aut' tria pncipal' q' declarāt
 euidētissime bñssimū iōāne spēali grē p'
 uilegio a dño decoratū atq' p'doratum: et
 ita q' puenētissime iōānes est nomē eius.
Primū ē pbatissimū testiōij certitudo
Secūdū est dignissimū officij certitudo
Tertiū ē sacraūssimū martyrij certitudo
Primū igit' est pbatissimū testiōij
 certitudo. Ecq' in ore duoz v'
 triū testū stat omē verbū: vt dicit'
 Mat. xvij. Idē de excellentia mirabili
 scitatis r' grē iōānis triplex ad min' p'n/
 cipale testiōniū adducem'.
Primū est testiōniū angelicū.
Scōm est testiōniū humanū
Tertiū est testiōniū diuinū.

Primū est testiōniū an
 gelicū. Dicit em angel' Zacharie p'ri ei'

Luc. j. Ne timeas zacharia qm exaudita ē
 deprecatio tua: r' Elisabeth vxor tua pariet
 tibi filiū: r' vocabif nomē ei' iōānes. Hec
 ibi. Hora: Zacharias erat iust' / ingressus
 templū dei: actu offerēs sacrificiū in dñs
 qm sibi apparuit angel' r'. Sic et hō debz
 iustus esse ingressus templū spūale: r' offe
 rens sacrificiū deuotōis vt ab angelo vi/
 sitet: r' grā spūalis nūctetur. Est aut' hoc
 testiōniū angelicū triplex. **P**rimū est
 testiōniū venerāde dignitatis. Dedit em
 angelus testiōniū de venerāda iōānis
 dignitate. Et hoc p' tres spēales dignita/
 tes. **P**rima est ipsius nūcij: quia erat
 ille idē q' ch'zī concepitōez. **S**ecūda nūcia/
 uit. Unde dicit: Ego sum Gabriel qui asto
 ante dñm r' missus sum loqui ad te: r' hoc
 tibi euāgelizare. **S**up q' dicit Petrus da
 mianus. Pensem' vir iste qntum entecat
 qui et a p'phetis ante p'dict' est: r' ab eo
 dem quo dñs angelo nūciatus. **S**cōda
 est ipsius loci: quia in tēplo domini apparu
 it stans a dextris altaris incensi. **T**er
 tia est Zacharie patr' sui cui angelus ap/
 paruit: quia sacerdos erat dñi tūc incensuz
 offerens solus in templo: id est in loco sa
 crificij existens. Unde mirab' populus
 foetis expectās q' tantū tardaret i templo
 nō em licebat populo intrare locum illū:
 sed tm attrium. **S**ecūdū est testiōniū
 um mirande sanctitatis. Dedit em angel'
 testiōniū de sanctitate iōānis dicens:
 Erit em magnus. s. in sanctitate: corā dño
 Magnus inq' tripliciter. **T**um p'pter ex
 cellentiā corporalis abstinētie. **I**deo seq'
 tur: Vinū et sicerā nō biber. **T**um p'pter
 excellentiam spiritualis sanctimonie. **I**deo
 sequit' Et spiritu sancto replebif adhuc ex
 vtero matris sue. **T**um p'pter excellentiā
 doctrinalis efficacie. **I**deo sequit': Et mul
 tos filioz israel p'uerter ad dominū deūz
 ipsoz: r' ipe p'cedet ante illū in spiritu et
 virtute helie vt cōuertat corda patrum in
 filios: et incredulos ad prudentiā iustoz:
 parare domino plebem perfectā. Hec ibi
 Et bene admirāda etiā p'pter miraculum
 factum in patre non credente verbis an/
 geli et querente signum ab angelo. **U**nq'
 de sequit': Et dixit Zacharias ad angeluz

Ber. De scto Joane

Uñ sciam: Ego em sum senex z vxor
mea pcessit in dieb suis. Et rñdes ange
los dixit ei. Ego sum gabriel. zc. Et ecce
eris tacēs z nō poterz loq vsqz in diē quo
hec sūt. p eo q nō credidisti p̄bis meis q̄
iplebūt in tpe suo. **Tertiu** est testimo
niū desiderāde locūditas: qz dicit angel?
Et erit tibi gaudiū z exultatio: z mlti in
natiuitate ei? gaudebunt: qd de gaudio
nō mūdano s̄ spūali intelligēdū est. Et h
dicit angel? ad ondendū q̄ ioānis natiuitas
mltis eēt vtilis ad salutē. Ambro. in ho
mel. Habz sctoz editio leticiā plurimoz
qz cōmūg bonū est.

Scdm principale testm̄
ē testm̄ hūanū. Et h̄ triplex. **Primū** ē
testimōniū singulariū psonaz: z precipue
triu: vīcz p̄sō sui zacharie q̄ declarat tres
excellētias in ioāne. **Prima** est excellen
tia spiritalis pfectōis: quia scilz propter
gratiaz pueri ioānis apertum est os za
charie z pphetare cepit dicēs. **Bñdicit?**
dñs de? israel. **Cū** em innuerēt ipi patri
quem veller eū vocari postulans pugilla
rem mox p̄ scripsit ioānes est nomen eius
solutum est vinculum lingue eius. **Ambro.**
Respicite ioāne q̄nta vis sit in ei? vo
cabulo cui? nūcupatio reddidit muto vocē
Et maxim? in ser. **Os** qdē qd āgel? clau
serat pmissus ab angelo fili? reserauit.

Scda ē excellētia pphetal? denoiatōis
qz dicit zacharias. Tu puer ppheta altissi
mi vocaberis. s. p̄ spēale excellētia: p̄bis
em̄ an̄ facie dñi parare vias ei?. **Ioānes**
em̄ nō solū ch̄m p̄dixit: s̄ z digito demō
strāuit. **Jo** cōparat stelle lucis scz lucifero
Job. xxxvij. Produces luciferū i tpe suo
Ioānes vtiqz sūt terminū noctz ignoran
tiaz i tū lucis grē. **Alij** patres sub veteri
testamēto fuerūt stelle noctz. **Ioānes** stel
la lucis solē p̄cessit: z diei ortū nūciauit.
Et sic lucifer post alias stellas vltim? re
cedit: sic ioānes vltim? pphetaz nō ante
de mūdo recessit q̄ ch̄m digito demon
straret. **Ecce** inq̄t agn? dei: ecce qui tollit
petā mūdi: vt h̄r **Jo. j.** **Ioānes** itaqz finis
ē legis z intriū euāgelij. **Uñ** dñs ait. **Lu.**
vij. **Or.** p̄bet vīcz ad ioāne. **Tertia**
est excellētia doctrinal? instructōis: qz sub
dit zacharias. Ad vāndā sciētā saluz ple

bi ei? i re. pec. e. **Itē** est aliō singulare te
stimōniū sue matris helizabet q̄ testat
tur ipm̄ esse virū admirandē scitatis p̄
pter tria. **Tū** qz mirabilis ē cōceptio qz
ipsa eius mar senex erat z sterilis. **Tū**
qz mirabilis ei? in vtero habitatio qz scz
ad vocē salutatiōis marie exultauit in vte
ro matris q̄ tā senties saluatoris p̄sentia
in vtero p̄gnali quā sic ppheticō gaudio
reuelauit. **Maximū** in ser. **In** em̄ aut in
brō ioāne spūalis p̄fult electio vt an̄ mei
reret ānūciare dñm q̄ linguā q̄ nūciare
posset acciperet. **Tū** qz mirabilis in eo p̄
pheral? inunctio: qz nō solū pphetauit: s̄
z pphetaō m̄ em̄ suā ppheticāz fecit: qz
vīcz p̄ illā exultatiōe ioānis in vtero noi
uit ei? mar? vīcz vīcz m̄ em̄ m̄ em̄
Lu. j. statim dicit. **Uñ** h̄ mibi vt ve
niat m̄ dñi mei ad me. **Ecce** em̄ vt facta
est vox salutatiōis tue in aurib? meis: et
ultauit in gaudio infās in vtero meo. **Et**
brā q̄ credidisti qm̄ p̄ficiēt ea q̄ dicta sūt ti
bi a dño. **Et vī.** **Quis** pphaz cū eēt p̄ha
p̄haz facere potuit: **Helias** qdē vīcz be
luseū in ppheta: nō tñ illi pphetaō grām
donauit. **Itē** aut in vtero matris exultās
diuini introit? sciam m̄ em̄ donauit: z ps̄ il
l? in p̄bo p̄fessōis aperuit vt cū? nō vī
debat p̄sonā agnosceret dignitatē z dice
ret. **Uñ** h̄ mibi vt veniat mar? dñi mei ad
me: **Et maxim?** in ser. **Quid** ē h̄ miraci
fres: q̄ tāroz nouitas gaudiōz vt h̄re se
in vtero helizabet testaret infāntē q̄ neci
dū semetipm̄ senties dñicū tā sentiret ad
uentū. **Verē** puer iste oim̄ beatissim? par
ualoz q̄ intra viscera materna adhuc cō
clusus adesse saluatozē mūdi cecinit q̄ qd
necdū finē poterat ppheticō gaudio re
uelauit. **Null?** ignorat charissim? oēs par
uulū m̄no ab vtero p̄deūtē int̄ ipā lucis
exordia mestis p̄crepare vagitib? sol? ba
p̄rista dñi vltra legē nascētū n̄tate suā
leticie exultatiōe puenit. **Hec** ille. **Itē**
est z aliud tertiu? singulare testimoniu? vīcz
p̄gnis glōse m̄ris dī q̄ testat ipm̄ eē vīcz
excellēt? dignitatis z maxime reuerētia
dignū. **Et h̄ triplex** testat. **Tū** qz ipā s̄ do
plena instinctu spūali ascēdit in morana
ad vīsitādū ioāne. vt h̄r **Lu. j.** **Tū** qz p̄ sal
lutatiōe ipi? marie vīcz ē ioānes spūali
lit in ppheta z sc̄tificat? vt dicit **Lu. j.**

Uñ possum? dicere q' bñ virgo tres ha-
 buit filios: Unū naturale. s. ieiunū chīm.
 Aliū legale. s. Joāne euāgelistā quem ex
 mādato pñcipis in filiū adopravit. Ter-
 tiū spūalem. s. Joanne baptistā quē p' spm
 scdm in mris vtero baptizavit: Nā p'vte
 verbi figinet salutaris Helisabet ioānes
 baptisimū spūsciti recepit: Jo statim i vte
 ro tripudiant q' gesties dno suo assurge-
 re. Qu q' vt bñ in historia schol. Ipsamet
 figo di mī puez ioāne nascēte p'p'is māt
 b' excepit. **S**cdō testim hūanū ē testim
 euāgelistaz q' dclārāt triplicē ioānis excel-
 lētiā. Prima ē excellētiā ardētissime cha-
 ritatis: q' p'z ex eo qd Lu. ij. bñ. q' venit in
 scdm regione iordanis p'dicās baptisimuz
 p'nie in remissionē pctōz. Qnta ex chari-
 tate dicebat: Penitētia agite appropinq'
 bit em regnū celoꝝ. **H**ar. ij. z Lu. ij. Et
 ibidē illd: Parate viā dñi rectas facite se-
 mitas eius. **S**cdō est excellētiā p'ndif-
 sime hūilitatis q' p'z ex eo q' ipē q' ad dñz
 baptizandū elect' erat scipm indignū p'
 clamar ioluere corrigiā calceamētōz eius.
 vt p'z **H**ar. ij. **H**ar. j. Lu. ij. Jo. j. Et lz
 iude tantā haberet opinione de eo vt cre-
 derēt eū esse chīm. vt patz Lu. ij. z Jo. j.
 tñ scipm dē esse tñmō vocē. vt patz Jo. j.
 Aug. Quid est q' ioānes vocē se esse dicit
 Id est q' p'bi annūciator z p'dicator erat
 Scripture sacre verbū esse diffiniūt ipam
 cogitationē q' adhuc intra p'scie secreta re-
 tinef. Vocē p'o p' quā p'bu pferf i mediū:
 Sicut em verbū qñ corde p'cipim? necessi-
 faria est vox qñ. qdādam vehiclm p'bi: ita
 deus pat' innotescere nobis volēs sapiam
 et verbū illd qd in pncipio erat de' apud
 deū. bñm ioāne q' vocē p' quā ad nos p'bu
 suū pferret assūpsit. **H**ec Aug. **T**er-
 tiā est excellētiā p'fectissime austeritatis: de
 q' p'z **H**ar. ij. z **H**ar. j. Erat vtiq' auste-
 ritas ei' maria in victu. **L**ib' em ei' erat
 locuste z mel siluestre. vt bñ **H**ar. j. Et
 dr Arnolph: q' locuste sunt aues que ad
 modū digittino alte a terra volātes z fa-
 cile capiunt: q' erant in deserto: cocteq' in
 oleo pauperē p'benit victū. **S**itr dr in eo
 qd deserto esse arbores hñtes folia lata z
 rotūda lacte coloris: mellici saporis que
 manū fricant z edunt: z hoc dr mel silue-
 stre. **P**or' etiā ei' erat aqua: vinū em z sū-

cerā nō bñt. **Uñ** dr **B**ed. q' sicera inter-
 prat ebrietas: q' vocabulo omne poculū qd
 inebriare pōt siue de pomis siue de frugib'
 bus siue de q'libet alia materia p'fectū sū-
 gnificat. **I**te austeriss' erat i vestitu. **N**ā
 dr **H**ar. ij. **I**pe ioānes habebat vestimē-
 tū de pilis cameloz. **H**oc minime aduer-
 tūr viri et mlieres seq' volētes diuitē epulā-
 lonē q' induebat purpura z bysso: z epulā-
 batur q'ndie splendide. **I**te auster' valde
 erat i habitaclo: q' habitauit in eremo. **Uñ**
 cantat de eo **A**ntra deserti tener' sub an-
 nis ciuiū turmas fugiens petisti zc. **H**oc
 magnū fuit in puero ioāne q' patrē z ma-
 trē z oia tpalia oblectamēta relinq's in
 desertū iurine quis mō mud' eū a dō re-
 traheret. **T**ertū est testimoniū humanū
 est testimoniū turbaz multipliciū: q' testā-
 tur ioāne esse vitz singularissime scitatis:
 qd ostendūt triplici. **P**rimo ex sua ad-
 miratiōe. q' dr: Lu. j. **H**es q' audierat po-
 suerūt in corde suo dicētes Quis putas pu-
 er iste erit? **S**cdō ex sua receptiōe: q' la-
 turbis sine miraclo est recept': cū tñ nō
 uum ritū induceret: ex q' sequit' necessariū
 esse dicere q' tāemētis erat scitatis vt
 null' ei p'dicere possit. **T**ertio ex sua opi-
 nione. **D**iuore em habebāt opinione de
 ioāne q' de ch'zo. **Uñ** q'rebant a dño: q're
 discipuli cui nō ieiunāt: discipuli aut' ioan-
 nis ieiunāt: vt bñ **H**ar. ij.

Tertū principale testio-
 niū est testimoniū diuinū. **H**abuit enim
 testimoniū a tota trinitate. **P**rimo a pa-
 tre q' vocat eū angelū. **H**ar. ij. **E**cce ego
 mitto angelū meū an' faciē tuā q' p'parabit
 viā tuā an' te. **H**oc em dr de b'ro ioanne q'
 p'fecto vir erat q' angelic'. **S**cdō ha-
 buit testimoniū a filio q' dedit testimoniū
 de p'stante sue inflexibilitate **H**ar. ij.
Quid existis in deserto videre **A**rundinē
 vento agi. **I**te de vite austeritate **H**ar.
 ij. **S**ed qd existis videre: **H**oiem mollē
 bus vestitū: **E**t Lu. vij. **V**enit ioānes nō
 manducās neq' bibēs. t nō viuēs sicut cet'
 teri **Uñ** austerior vita ioānis q' vita ch'i
Ite de officij dignitate **H**ar. ij. **P**rophe-
 tā: **E**tia dico vobis: z plus q' p'ph'ā **I**te
 de sue scitatis exēplariēte **Jo. v. I**te est
 rat lucerna ardens z lucēs. **I**te de totius

Her. De sctō Joāne

virtutis sublimitate. **Mat. xj.** Amē dico vobis. Nō surrexerit inter natos mulier maior iōāne baptista. Fuit em̄ in eo cumulatō gimo de ytuose pfectōis. Fuit em̄ ygo fuit cōfessor: et eremita: fuit martyr: fuit ap̄l: q̄ m̄ ill: p̄ph̄a: p̄ph̄a: fuit et p̄i archa iōtū ad fidei factz p̄lm̄ assuefecit. Patet iōt certissima de seritatez gr̄e p̄titudine beatissimi iōānis q̄b̄ apparet euidentissime qm̄ p̄ueniēter iōānes ē nō. e?

Scdm̄ p̄ncipale qd̄ oñdit excellētā gr̄e in iōāne est dignissimi officij celsitudo. Hūit em̄ triplex officij dignissimū.

Primū est officij p̄u r̄hois p̄phetalis.

Scdm̄ est baptizatiōis mysterialis.

Tertiu est p̄paratiōis nuptialis.

Primū est officij p̄curatoris p̄phetalis. in q̄ p̄t̄ dignitas: quia specialit̄ missus est a deo: vt d̄: Joā. j. Et q̄ p̄i aduētū p̄p̄nq̄sumū nūciauit **Mat. ij.** **Mat. j.** **Luc. ij.** **Jo. j.** Et q̄ agnū dei p̄p̄o digito demonstrauit: vt h̄: Jo. j.

Scdm̄ est officij baptizatiōis mysterialis: q̄. s. ip̄m dñm̄ in aqua baptizauit. Magna p̄fecto dignitas iōānis. q̄ sicut h̄: **Mat. ij.** Venit iesus a galilea in iordane ad Joāne vt baptizaret ab eo. Vide in hoc excellētissimā iōānis dignitatem.

Tertiu est officij p̄paratiōis nuptial. Ipse em̄ qm̄ paranymphus sponsi venit ad exhortandū sp̄sā vt se p̄pararet i aduētū sp̄sī. Joā. ij. dixit iōānes discipulis suis: Ip̄sī vos m̄. hi testimōniū phibētis q̄ dixerim. Nō sum ego ch̄s sed qm̄ missus sum a n̄ illū. Qui habz sponfam sp̄sūs est. Amic? aut̄ sponsi q̄ stat et al̄dit eū: gaudis gaudz p̄ter vocē sponsi. Hec ibi. Jo bñ d̄: iōānes p̄ q̄ p̄pheta. Hāc aut̄ p̄paratiōnez sponse fecit iōānes p̄ suā p̄dicatiōnez efficacissimā. Apparet ac̄ sue p̄dicatiōis z doctrinē efficaciac p̄cipue p̄pter tria. **P**rimo p̄pter exēplare euidentia. Plus em̄ p̄dicabat exēplo p̄ vite sc̄ritatē q̄ verbo. Jo bñ de eo dixit dñs Jo. v. Illu erat lucerna ardēs z lucēs. Bern. Ardere sc̄ritū est: lucere t̄m̄ vanū. ardere z lucere p̄fectū. Lucifer splendore hūit sed

nō ardore. iō cecidit. **S**cdm̄ p̄ter inflexibile p̄stantiā q̄ malos etiā m̄iores arguebat. **Uñ** **Mat. iij.** dicebat phariseis Benimina viperaz q̄s oñit vobis fugere a ventura ira: **Et** **Mat. vij.** dicebat herodi: Nō tibi licz habere vxorē fr̄is tui. **Jo bñ** de ip̄o dixit dñs **Mat. xj.** Ip̄sē helias. s. in sp̄ū. Venit em̄ in sp̄ū z virtute helie: vt d̄: **Lu. j.** Sicut em̄ helias sp̄ū feruētissim? arguebat vicia magnoz: ita et iōānes. **T**ertio p̄ter salutarē p̄vidētiam. **Eccl. xij.** Verba prudentū statera ponderabunt. In ore fatuoz cor eoz: vt in corde sapientū os illoz. **Et** **Prover. b. x.** Sciētia sc̄toz prudētia est. Apparet aut̄ prudētia iōānis in p̄dicatiōe sua q̄ dicebat aliq̄ blandis p̄missiōibz alliciendo. **Mat. ij.** **P**niām agite: a p̄p̄inq̄bit em̄ regnā celoz. **A** q̄bus etiā p̄bis incepit d̄ minus p̄dicatiōez suā **Mat. xij.** **I**te ali q̄ d̄ris p̄minatōibz deterrēdo **Mat. ij.** dicebat **I**ā securis ad radicē arborū posita est. Om̄s arbor q̄ nō facit fructū bonū excidēt z in ignē zc. **I**te ali q̄ p̄ruit informatiōibz inducēdo. **T**ū ad saluatiōnez cognitōez x̄cū dicebat **Jo. j.** Ego baptizō vos in aqua: med? aut̄ v̄n̄ sc̄rit̄ quem vos nescitis. Ip̄sē est q̄ post me venturus est: q̄ a n̄ me fact? est em̄? nō sum dignus vt soluā zc. **T**ū ad p̄sumptiōnez excusandez. **Uñ** dicebat **Mat. ij.** Facite fructū dignē: z ne velitis dicere intra vos. **P**atē habem? abraā. Dico em̄ vobis q̄ potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrae. **T**ū ad vite ytuose obfuitiōnez. **Uñ** **Lu. ij.** turbis em̄ interrogātibz. **Q**uid faciem? r̄ndit: **Q**ui habz duas tunicas det nō habēt. z q̄ habet escas s̄llr faciat. **Luc. ij.** **I**te ibidē. publicanis q̄rētibz. **Q**uid faciemus: dixit. **N**ihil ampl? q̄ qd̄ p̄t̄itū tū est vobis faciāt. **H**oc dixit q̄ publicani dicunt q̄ intrōmittūt se de negocia p̄t̄ nētibz ad publicū. **T**ales aut̄ solent eē p̄ n̄ ad pl? colligendū q̄ sit eis mandator. **I**nterrogabāt etiā eū vt ibidē h̄: **m**ltos q̄si parati ei? **N**ullo obedire: et ait illis. **R**eminē p̄cutatis. s. opp̄mendo paupes z eos despiciēdo. **N**ec calūniāz faciāt: id est nō imponatis falsum cr̄inē dicitur et potētibz vt occasione habeatis extorq̄ d̄ bona illoz. **E** p̄t̄i estote. **R**ispōdēt